

Govern d'Andorra

Secretaria d'Estat de Transició Energètica, Transports i Mobilitat Pregunta amb resposta escrita (reg. núm. 465)

Preguntes amb resposta escrita del Govern relatives a l'eliminació i reestructuració de línies de transport públic, formulades per la M. I. Sra. Maria Àngels Aché Feliu, consellera general del Grup Parlamentari de Concòrdia.

Es demana al Govern:

1. Quina és la mitjana diària de passatgers que ha transportat la línia LC, entre els mesos de gener i juny del 2025?

La línia LC ha registrat una mitjana d'uns 300 viatges diaris entre gener i juny del 2025. Segons l'Estudi d'adaptació i optimització dels recursos del servei de transport públic nacional d'Andorra, només uns 180 d'aquests viatges responen realment a la funcionalitat pròpia de la línia.

Si considerem passatgers que utilitzen la línia —és a dir, persones úniques sense tenir en compte la freqüència d'ús diària—, la mitjana se situa en uns 183 passatgers al dia. . D'aquests, 110 en fan un ús que respon realment a la funcionalitat pròpia de la línia. La capacitat mitjana dels autobusos que disposava la línia LC es situava en unes 30 places per vehicle, que representa una oferta de 930 places al dia.

2. Quines franges d'edat tenen els usuaris actuals del transport de la línia LC?

Segons les dades disponibles dels títols de transport, la composició dels viatgers de la línia LC és la següent:

- Targeta de resident: 74%
- Targeta magna (persones grans): 17%
- Targeta blava (persones amb discapacitat): 3%
- Bus jove: 3%
- Abonaments no subvencionables: 3%

Pel que fa a les franges d'edat, només es poden avaluar els usuaris que disposen d'un abonament subvencionat, ja que tenen associat un número d'identificació administrativa

Govern d'Andorra

(NIA). La mostra analitzada en l'Estudi d'adaptació i optimització dels recursos del servei de transport públic nacional d'Andorra mostra la distribució següent:

- 71% de menys de 60 anys
- 14,5% d'entre 61 i 70 anys
- 12,5% d'entre 71 i 80 anys
- 2% de més de 80 anys

3. Quins criteris s'han utilitzat per justificar la supressió d'aquest servei?

La decisió de suprimir la línia LC respon a les conclusions de l'Estudi d'adaptació i optimització dels recursos del transport públic nacional, adjudicat el desembre del 2024 a l'empresa Sinob Mobilitat, SL, consultoria especialitzada en transports i mobilitat amb una àmplia experiència en projectes vinculats als serveis nacionals d'Andorra.

Aquest estudi s'emmarca en la voluntat del Govern d'avaluar les propostes sorgides del procés participatiu sobre el transport públic i la mobilitat sostenible, amb l'objectiu d'identificar i implementar actuacions que permetin optimitzar el servei. Les conclusions i recomanacions de l'estudi es fonamenten en els principis següents:

- Garantir un ús eficient dels recursos existents, mantenint els costos d'explotació sota control.
- Ampliar l'oferta i la cobertura territorial, afavorint les connexions entre valls i la intermodalitat.
- Homogeneïtzar la demanda de les línies per assegurar la disponibilitat d'espai per als usuaris.
- Atraure nous usuaris al servei.
- Garantir el dret universal d'accés a la mobilitat.
- Assegurar una planificació sostenible i continuada, alineada amb la voluntat política de fomentar el transport públic.

La metodologia emprada en l'estudi es va estructurar en tres fases:

Diagnosi i consultes: recollida de la informació disponible i caracterització de l'oferta, els recursos i la demanda dels serveis.

Anàlisi i identificació de millores: desenvolupament d'un model de transport públic de país per detectar accions d'optimització.

Avaluació i propostes: definició d'accions de millora, adaptacions i eixos estratègics del servei en consonància amb:

- La diagnosi inicial de les línies nacionals i parroquials.
- Les previsions de creixement poblacional i de demanda.
- L'Estratègia nacional de mobilitat.
- El Pla director de la mobilitat 2030.

Govern d'Andorra

- Els objectius de la Llei 21/2018, d'impuls de la transició energètica i del canvi climàtic.

Els criteris principals identificats en l'estudi que han dut a la decisió de reestructurar les línies són els següents:

a. Configuració de les línies

La configuració actual dels serveis nacionals fa que moltes línies comparteixin traçat i parades dins el centre d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany. Això provoca que els usuaris tendeixin a pujar al primer autobús que arriba, sense tenir en compte a quina línia pertany. Aquesta dinàmica distorsiona la funció original de les línies i en redueix l'eficiència operativa.

En aquest context, l'anàlisi de la línia LC mostra que la majoria dels seus trajectes es poden fer amb altres línies nacionals amb una petita caminada addicional, com passa i ha passat en altres línies. Concretament:

- Les matrius origen-destí indiquen que gairebé el 40% dels trajectes efectuats amb l'LC podrien fer-se amb altres línies nacionals, amb un màxim de dos minuts (150 m) caminant en alguns casos.
- Dels 300 desplaçaments diaris de mitjana registrats a la línia LC, només uns 180 responen realment a la funcionalitat pròpia de la línia; és a dir, a usuaris que es beneficien de parades i recorreguts específics no compartits amb altres línies. La resta, uns 120 viatgers, utilitzen la línia únicament perquè circula pel centre d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany, i podrien fer el desplaçament indistintament amb qualsevol altra línia.
- Una part significativa dels viatges corresponen a recorreguts molt curts, fàcilment assumibles a peu, que no s'ajusten als objectius de cobertura territorial del transport nacional. Aquests recorreguts responen més a una lògica de servei de proximitat local que no pas a la d'un servei de política nacional de transport públic.

Aquesta duplictat de serveis genera una distribució desigual de l'oferta des del punt de vista territorial.

Amb la nova configuració del servei, s'han millorat les freqüències i la cobertura en zones que fins ara disposaven d'una oferta limitada. Per exemple, a Engolasters i l'Obac, que anteriorment només tenien dos serveis per hora per connectar-se amb la vall Central (amb un temps de trajecte de 15 a 20 minuts) amb l'LC, actualment hi ha fins a vuit serveis per hora cap al centre d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany, amb un temps de trajecte reduït a cinc minuts. A més, disposen de connexions directes amb les valls del Nord i de l'Orient.

b. Demanda de l'LC

L'anàlisi de la demanda mostra que la línia LC presentava una funcionalitat limitada, amb una mitjana d'uns 300 desplaçaments diaris (equivalent a unes 150 anades i tornades).

Segons les matrius origen-destí elaborades en l'estudi, gairebé el 40% dels trajectes fets amb l'LC es podrien efectuar amb altres línies nacionals. En la majoria dels casos, això només

Govern d'Andorra

requereix un desplaçament addicional a peu de com a màxim dos minuts (150 metres), o bé es poden fer de manera equivalent sense una penalització significativa.

		desriniació													
		745	744	742	740	703	733	731	714	712	5010	5012	5009	5011	
		C. de L'Obach	C. d'Engolasters	Cruilla d'Engolasters	La Tosca	La Dreccera	La Grau	Hortalets de Guem	Els Escalls	La Trenca	Mitjavila	La Roda	La Sardana	Consell d'Europa	Total general
Origen	745	C. de L'Obach	0%	0%	0%	2%	5%	2%	0%	0%	0%	2%	2%	2%	14%
	744	C. d'Engolasters	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	1%	0%	0%	1%	2%	6%
	742	Cruilla d'Engolasters	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
	740	La Tosca	0%	0%	0%	0%	0%	2%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	3%
	703	La Dreccera	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	1%	2%	0%	0%	0%	5%
	733	La Grau	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	0%	6%	3%	10%
	731	Hortalets de Guem	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	0%	1%
	714	Els Escalls	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	1%	1%	2%
	712	La Trenca	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	2%	2%
	5010	Mitjavila	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
	5012	La Roda	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
	5009	La Sardana	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
	5011	Consell d'Europa	31%	8%	2%	2%	5%	4%	1%	2%	2%	0%	0%	0%	56%
	Total general		31%	8%	2%	4%	11%	6%	3%	3%	6%	1%	4%	11%	10%

La demanda de la línia circular representa aproximadament el 2% del total de viatges efectuats a les línies nacionals regulars de viatgers. Si es té en compte únicament la demanda vinculada a la seva funcionalitat específica, aquest percentatge es redueix a prop de l'1%.

La nova configuració de línies dona una resposta òptima al conjunt de la demanda que absorbia l'LC. Per exemple, el trajecte més freqüent de l'antiga línia (39% dels viatges, uns 120 desplaçaments diaris) corresponia al recorregut Consell d'Europa – Engolasters/Obac (parada 5011 a parades 744/745). Amb la nova proposta de servei, aquest itinerari disposa de fins a vuit serveis per hora, amb correspondència a la nova parada de Verge del Pilar (Na Maria Pla). Aquesta parada, més centrada i amb una freqüència més bona, ofereix una cobertura més completa, especialment per a les zones comercials.

c. Oferta comunal

Actualment, el Comú d'Escaldes-Engordany ofereix tres línies comunals, amb una freqüència màxima d'un servei per hora cadascuna:

- Les línies rosa i groga (Sant Jaume i els Vilars) cobreixen la zona nord de la parròquia.
- La línia verda dona servei específic a Engolasters.

En molts casos, aquestes connexions resulten més eficients que l'antiga línia circular. Per exemple, el trajecte entre la plaça Santa Anna i la zona de l'Obac o el carrer de la Unió es resol en cinc minuts amb el servei comunal, mentre que amb l'LC podia arribar fins als 28 minuts. A més, la mida dels vehicles nacionals no és adequada per a determinats recorreguts

Govern d'Andorra

en xarxes viàries secundàries, fet que en dificulta el funcionament i pot generar problemes addicionals de mobilitat.

Complementàriament, cal destacar que el Comú manté actiu el servei de bus a demanda, adreçat als usuaris que no poden caminar més de cinc minuts, ja sigui per motius de discapacitat o per problemes de mobilitat, tant permanents com temporals.

En el marc de la proposta de modificació de les línies nacionals, també s'ha tingut en compte que els comuns d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany van anunciar que treballaven conjuntament en la creació d'una línia interparroquial compartida destinada a substituir l'LC. Aquesta iniciativa va quedar formalitzada en l'edict del 14 d'agost del 2025 pel qual es convoca un concurs públic, tramitat mitjançant la modalitat urgent, per contractar una prova pilot de sis mesos del servei de línia circular de transport interparroquial entre Escaldes-Engordany i Andorra la Vella.

d. Eficiència econòmica

Des del punt de vista econòmic, el cost anual de l'LC ascendeix a prop de 450.000 €. Es tracta d'un cost molt superior al de la resta de línies, especialment si es té en compte que l'LC representa únicament el 2% de la demanda total del servei (i aproximadament l'1% si es consideren només els usuaris que en feien ús per la seva funcionalitat específica).

Aquesta situació es reflecteix en el cost per usuari i quilòmetre, que en el cas de l'LC ascendia a 0,91 €, mentre que per a la resta de línies nacionals regulars de viatgers era de només 0,07 €.

Tot i que en termes absoluts aquestes quantitats són relativament reduïdes dins el conjunt del sistema, la línia circular es confirmava com la menys eficient des del punt de vista econòmic i operatiu.

La decisió de suprimir l'LC s'ha adoptat amb l'objectiu de millorar l'eficiència, l'equitat en la cobertura i la sostenibilitat del sistema de transport públic nacional, garantint alternatives adequades per als usuaris que feien ús d'aquesta línia i, alhora, prioritant la cobertura d'un servei nacional respecte a la cobertura d'un servei local i de proximitat, més propi d'una funció parroquial.

4. S'ha realitzat algun estudi sobre l'impacte per a la gent gran, famílies i persones amb mobilitat reduïda que fan ús d'aquest servei? En cas afirmatiu, quines conclusions se n'han extret

L'estudi parteix d'uns principis bàsics, entre els quals destaquen els següents:

- Garantir l'accessibilitat i l'equitat dels serveis per a la majoria de la ciutadania, incloent-hi la gent gran, les famílies i les persones amb mobilitat reduïda.

Govern d'Andorra

- Funcionalitat de les línies nacionals, que no haurien d'assumir serveis de tipus porta a porta. Les matrius origen-destí analitzades mostren que, en més del 50 % dels casos, la línia circular (LC) era utilitzada com a servei eminentment intraparroquial, fet que no s'alinea amb els objectius de cobertura territorial nacional.

L'estudi va avaluar que els usuaris del servei mantinguessin garantit el dret a l'accessibilitat, ja sigui de forma directa a través de les línies nacionals, mitjançant connexions entre diverses línies per arribar al destí, o bé complementant l'oferta amb les línies comunals i el servei de bus a demanda.

Cal tenir en compte que Andorra presenta certes limitacions estructurals que condicionen la mobilitat: una orografia complexa, que dificulta les connexions territorials; una disseminació urbanística, amb zones residencials allunyades dels nuclis urbans, i una planificació urbanística heretada que en molts casos manté barreres arquitectòniques i urbanístiques que dificulten l'accessibilitat.

Aquestes circumstàncies requereixen esforços compartits per part de totes les administracions, amb l'objectiu d'impulsar noves línies parroquials que complementin les nacionals, replantejar determinats àmbits urbanístics per millorar les connexions i adequar els camins i recorreguts existents per facilitar l'accessibilitat, així com la mobilitat a peu.

És objectiu de la Secretaria d'Estat de Transició Energètica, Transports i Mobilitat desenvolupar accions que permetin avançar en aquestes millores orientades a l'usuari i afavorir-ne la incorporació al servei públic. Entre les mesures que s'han de desenvolupar hi ha les següents:

- La millora de les ubicacions i les característiques de les parades.
- La col·laboració amb els comuns per complementar serveis mitjançant línies parroquials.
- A més llarg termini, la possibilitat de segregar el transport públic de la xarxa viària amb infraestructures noves, com podria ser un tramvia.

5. S'ha valorat la possibilitat de mantenir la línia LC a les hores de més demanda per tal de no suprimir completament el seu servei?

La Secretaria d'Estat revisa de manera contínua el funcionament del transport públic nacional per garantir-ne l'eficiència i l'adaptació a les necessitats reals de mobilitat. En aquest context, es va analitzar la possibilitat de mantenir parcialment la línia LC. Tanmateix, els estudis van concloure que la demanda es podia absorbir de manera més eficient mitjançant les línies existents i els reforços previstos, sense necessitat de conservar un servei parcialment duplicat.

A més, considerant la creació de la línia interparroquial compartida entre els comuns d'Andorra la Vella i Escaldes-Engordany, el recorregut de l'LC queda totalment cobert.

Govern d'Andorra

No es pot obviar que correspon a l'Administració prestar els serveis públics de manera eficient, eficaç i sostenible, amb l'objectiu de garantir una gestió òptima dels recursos públics.

6. Quines mesures s'aplicaran si es detecten dificultats en zones fins ara cobertes per la LC?

La Secretaria d'Estat efectua un seguiment diari del servei, tant de l'oferta com de la demanda, i revisa contínuament les incidències reportades pels usuaris i pels comuns implicats. Des de la implementació del nou sistema, s'està analitzant la funcionalitat dels canvis per introduir-hi els ajustos que siguin necessaris.

A tall d'exemple, el secretari i el personal de la Secretaria d'Estat s'han reunit amb tots els col·lectius i amb persones de diferents territoris del país de la línia en concret. Fruit dels suggeriments i després de fer-ne una anàlisi exhaustiva, s'han fet adaptacions concretes amb l'objectiu de millorar la mobilitat sense fer minvar l'esperit general del projecte:

- Un ciutadà de Soldeu amb mobilitat reduïda va informar que la parada 5024 - Rotonda Escaler no estava adaptada a les seves necessitats. Aquesta situació es va resoldre modificant lleugerament el recorregut de la línia L3, fent que operés en sentit baixada per la parada 5018 - El Fener.
- Adequació i activació la parada 733 - La Grau per a la línia L2, amb l'objectiu de donar servei al col·lectiu de gent gran que es podia veure afectat per la supressió de l'LC. Aquesta activació permet millorar els serveis disponibles per als usuaris del Pessebre fins a quatre serveis per hora, i mantenir alhora el servei comunal i diverses opcions de connexió amb altres línies nacionals amb un recorregut a peu de només cinc minuts.

Aquest seguiment continu permet introduir-hi ajustos addicionals en cas que es detectin mancances, amb l'objectiu de garantir un sistema de transport públic eficient, sostenible i socialment equitatiu.

Cal remarcar que la funció principal de l'LC quedarà integrada i assumida per la nova línia interparroquial, que oferirà un servei local de proximitat i una cobertura territorial més àmplia i eficient.

Andorra la Vella, 9 de setembre del 2025

David Forné Massoni

Secretari d'Estat de Transició Energètica, Transports i Mobilitat